

LEGINDI TÍMEA

Tősgyökeres dunakesziek – Emlékek a Legindi család történetéből

*„Hasznos szolgálatot tesz a hazának
ki családja múltját feltárja,
hiszen egy-egy család múltja,
a haza történelmének egy-egy lapja.”*

Mindenki tudni szeretné honnan jött. Így vagyok ezzel én is, ezért az előző évben komolyabban elkezdtem érdeklődni családom története iránt. Ennek a hosszú időt igénylő nyomozásnak eredményét olvashatják az alábbiakban.

Több olyan család is él Dunakeszin, melyek története századokat átölelően összekapcsolódik városunk történetével. A Legindiek csaknem 250 éves múltra tekinthetnek vissza a településen. Legelső ismert családtagunk Legendi Mátyás, aki féltelkes jobbágyként szerepel egy 1768-ban Dunakesziről készült összeírásban. Feltételezhető, hogy a Legendi családnév alakulhatott át később – esetleg egyszeri véletlen elírás vagy félreolvasás következtében – Legindivé. Azok a családtagjaim, akikre dédnagymamám segítségével sikerült visszaemlékeznünk, már többnyire a Legindi nevet viselték.

Legnevesebb felmenőm, akinek neve sokak számára még ma is ismerősen csenghet, ifj. Legindi János, aki 1881. január 17-én született Dunakeszin. Dédnagypapám édesapja, aki a községházán pénztárnoki hivatalt töltött be, több okból is kivételes személynek számított a maga korában.

Ifj. Legindi János 19 évesen

Különös figurának tartották, aki a mai embert is megmosolyogtatná küllemével. Ahogy dédnagymamám mondta, nagyon jólöltözött volt, mindig adott magára, dolgozni tetőtől talpig fehér ruhában járt. Egyéniségét illetően rendkívül igazságosnak, munkáját becsülettel és tisztességgel végző embernek ismerték. Munkásságát a Dunakeszi város Polgármesteri Hivatalában elhelyezett emléktábla őrzi. 36

éves korában halt meg. Három testvére volt: Julianna, István és Mária. Felesége Kiss Julianna (szül.: 1885. december 20.; megh.: 1965. október 9.). Egyik legnagyobb családi kincsünk az a réteses tál, melyen kettőjük neve szerepel. A tál napjainkban a városi Révész István Helytörténeti Gyűjteményben kiemelt helyen vitrinbe zárva, a kiállítás egyik fő darabját képezi.

A réteses tál

Az érdeklődőknek először néhány éve a Szent Mihály templomban megrendezett tárlaton volt lehetőségük megtekinteni. Az arannyal festett kék mintájú tálát a család ajándékba kapta, hétköznapiokon egyáltalán nem használták.

Ifj. Legindi János fia dédnagypapám, vagyis Legindi István volt, aki 1914. augusztus 20-án született, természetesen szintén Dunakeszin. Csakúgy mint régebbi felmenőim legnagyobb része, ő is gazdálkodással foglalkozott. A „rég dunakesziek” talán még ma is emlékeznek vele kapcsolatban arra az esetre, ami azzal a fogadással kezdődött, vajon sikerül-e bemennie lóháton a „rég Legindi-féle” házzal átellenben lévő Bürger kocsmába. (A kocsmá még ma is működik a Vasút és a Martinovics utcák sarkán). Sikerült neki, és a történetet a mai napig sokan emlegetik. 1979. június 21-én, 65 évesen halt meg.

*Dr. Legindi István
(1912–1980)*

Többek fülében ismerősen csenghet dédnagypapám unokatestvérenek, dr. Legindi Istvánnak a neve is, aki plébánosként kezdte munkásságát. Az egyházi rend szentségét 1935-ben vette fel Vácott. A háború után szüleit kiforgatták a vagyonukból, elvették a család több generációkon át művelt földjét. Legindi István szülei segítségére akart sietni a bajban, de előjárói – nem akarván összeütközésbe kerülni az új hatalommal – ezt nem engedték meg neki. Ezért 1947. február 10-én kilépett

a Katolikus Egyház kötelékéből. A hittudományi főiskolai végzettséggel csak fizikai munkásként tudott elhelyezkedni, végül a Magyar Pamutiparnál kapott három műszakos állást. Az alkatahoz nem igazán illő munkát is nagy szorgalommal végezte, amellyel nagy megbecsülést vívott ki magának. Hamar támogatói akadtak, akik egyengették az orvosi egyetemre való felvételét, így a Pázmány Péter Tudományegyetem Orvostudományi Karának hallgatója lett. Az egyetemet azonban csak megszakításokkal tudta elvégezni (1947 és 1955 között), mert mint politikailag megbízhatatlan személyt több ízben eltanácsolták. A nehézségek ellenére azonban nem adta fel, lediplomázott, majd orvosként Nagykátán állt munkába. Onnan 1957. május 1-jén Felsőödre került, hogy családjához közelebb legyen. Egy évvel később házasságot kötött, de gyermeke nem született. Dunakeszi növekedésével folyamatosan szaporodtak az orvosi körzetek, így 1966-tól már helyben praktizálhatott. A szülők államosított házát vásárolta vissza és ott fogadta betegeit. Alig több mint tíz évet dolgozott itt, mert 1978-ben betegsége miatt nyugdíjazását kérte. Dr. Legindi István 1980. március 3-án halt meg Dunakeszin. Nevét ma utca őrzi a városban. Két testvére volt, Lajos és György. Lajos felesége Szabó Juliska, Szabó István bíró lánya volt.

Családunkat egy másik bíróval is rokoni szálak fűzik össze, név szerint a 48-as kitüntetett honvéd Száraz Istvánnal (1816–1895), aki üknagyanyám Kiss Julianna nagypapája volt és 31 évig látta el Dunakeszi bírói tisztségét.

Érdekesnek találnék egy olyan kutatást, mely fényt derítene a régi dunakesziek közötti rokoni kapcsolatokra. Biztos vagyok benne, hogy olyan hálózat alakulna ki a családok között, melyet álmunkban sem gondoltunk volna.

Írásom végén köszönetet szeretnék mondani dédnagymamámnak, Legindi Istvánné Szabó Máriának, aki idén

nyáron ünnepelte 90. születésnapját. Rengeteget mesélt nekem a régmúlt időről, olyan időszakokat feltárva és megélevenítve előttem, melyeket eddig csak a történelemkönyvekből ismertem.

Száraz Józsefné (szül. Bojsza Katalin)
és unokája Szabó Mária (dédnagymamám)

Még mélyebb értelmet nyertek számomra Esterházy Péter szavai, aki szerint *“az elődök tisztelete és emléküknék megbecsülése az alapja a család szeretetnek és egyszersmind a hazafiságnak is.”*

A Legindi családfe részlete

